

Číslo: 4025/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 17. 01. 2022 do 20. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Bajč 251	
Zriaďovateľ	Obec Bajč

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Gabriela Hrušková, poverená riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 4025/2021-2022 zo dňa 14. 01. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Miroslava Adamcová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Lívia Bernadičová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie v základnej škole s ročníkmi 1. – 4.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaný subjekt bola štátna vidiecka neplnoorganizovaná základná škola (ďalej ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským.

V jednej triede sa vzdelávalo spolu **11** žiakov. Škola evidovala **9** žiakov z marginalizovaných rómskych komunít (ďalej MRK), z nich **1** žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP). Dištančného vzdelávania sa v školskom roku 2020/2021 nezúčastňovalo **8** žiakov, z ktorých 7 pochádzalo z MRK, z nich **1** zo SZP.

Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali **2** pedagogickí zamestnanci, z ktorých jeden pracoval na čiastočný úväzok. Odbornosť vyučovania v ročníkoch 1. – 4. bola zabezpečená na 70,83 %.

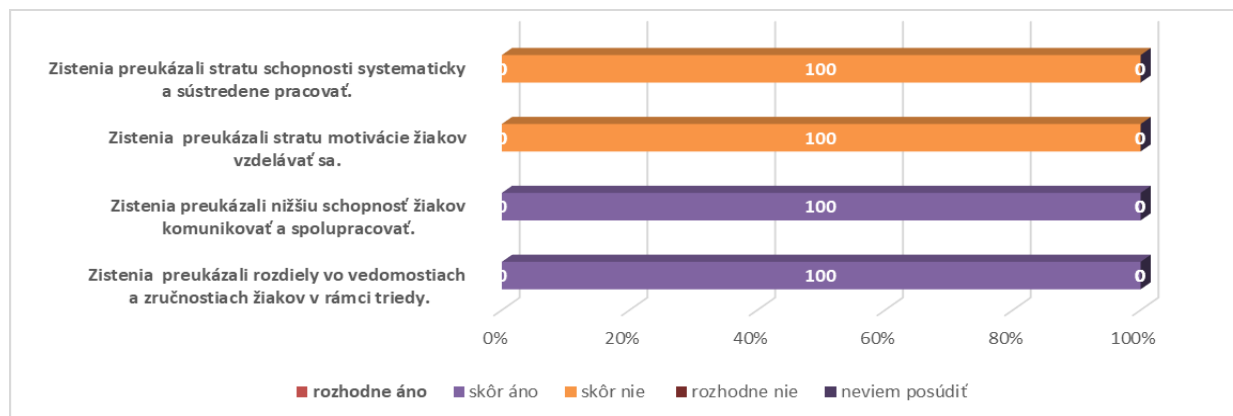
1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Diagnostika vedomostí a zručností žiakov po návrate k prezenčnej výučbe

Z vyjadrenia poverenej riaditeľky školy vyplynulo, že dištančné vzdelávanie realizovali doručovaním úloh formou pracovných listov, ktorých návratnosť bola minimálna, u väčšiny žiakov žiadna, o ich distribúcii a prevzatí škola nevedla žiadne písomné záznamy. S jednou žiačkou sa dištančná výučba uskutočňovala synchronne prostredníctvom komunikačného programu Skype. Poverená riaditeľka školy nepredložila žiadne materiály, ktoré by preukázali overovanie úrovne vedomostí a zručností žiakov po ukončení dištančného vzdelávania. Z jej vyjadrenia vyplynulo, že nerealizovala písomné overovanie vedomostí žiakov zo žiadneho hlavného vyučovacieho predmetu, nemala k dispozícii žiakmi vypracované pracovné listy, projekty ani založené portfólio. Dotazník zadaný školskou inšpekciou vyplnili 2 pedagogickí zamestnanci (vrátane poverenej riaditeľky školy), ktorí uviedli, že diagnostiku realizovali ústnym skúšaním, sledovaním žiackych výkonov a ich pripravenosti na vyučovanie, rozhovormi, prezentovaním produktov žiackych prác, písomnými prácami, čo nekorešpondovalo s vyjadrením v rozhovore. Výsledné zistenia z uvedenej diagnostiky vedomostí a zručností žiakov po ukončení dištančného vzdelávania podľa vyjadrenia poverenej riaditeľky školy preukázali v rámci triedy rozdiely v ich vedomostiach a zručnostiach. Poukázali na **výrazné nedostatky** žiakov vo vyučovacích predmetoch zo vzdelávacích oblastí Matematika a práca s informáciami, Jazyk a komunikácia, ktoré mali negatívny dopad na kontinuitu ich ďalšieho vzdelávania. Potvrdili to aj výsledky dotazníka, v ktorom obe učiteľky (v úrovni skôr áno) poukázali na rozdiely vo vedomostnej úrovni žiakov po nástupe na prezenčné vzdelávanie v rámci triedy, ich nižšiu schopnosť komunikovať a spolupracovať. Zhodnotili, že žiaci skôr nemali problémy systematicky a sústredene pracovať a stratili motiváciu vzdelávať sa. V neformálnom rozhovore riaditeľka školy uviedla, že **miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov** vo vyučovacích predmetoch vlastiveda, prvouka a prírodoveda bola **nižšia** v porovnaní s ich výsledkami dosahovanými počas prezenčnej formy edukácie, nedostatky mohli negatívne vplývať na kontinuitu ich ďalšieho vzdelávania. Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že v školskom roku 2018/2019 neprospelo 5 žiakov. Uvedený údaj nebolo možné overiť vzhľadom na nepredloženie správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2018/2019. V školskom roku 2020/2021 neprospelo spolu 9 žiakov (7 z MRK, z nich 1 zo SZP), z nich jedna nebola v školskom roku 2021/2022 žiačkou školy. Z uvedeného počtu 6 žiakov neprospelo z jedného až dvoch vyučovacích predmetov (5 z matematiky, slovenského jazyka a literatúry, 1 z anglického jazyka a slovenského jazyka a literatúry) a 3 žiaci z 3 vyučovacích predmetov (2 zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky, prvouky a 1 zo slovenského jazyka a literatúry, anglického jazyka a matematiky). Žiaci (5), ktorí neprospeli z 2 vyučovacích predmetov v školskom roku 2020/2021 nemali možnosť absolvovať opravnú skúšku. Ôsmi žiaci opakujúci ročník (v každom ročníku dvaja) dosahovali slabé výsledky už v prvom polroku, čo dokumentovalo ich hodnotenie v katalógových listoch. **Príčinou ich neprospievania** bola častá absencia na vyučovaní (dištančnom aj prezenčnom), počet ospravedlnene vymeškaných hodín (v rozsahu od 338 po 771), nevypracovanie úloh v distribuovaných pracovných listoch, nevyužitie možnosti dobrovoľného návratu do školy na konci školského roka 2019/2020 a vzdelanostné nedostatky z tohto obdobia. Počet neprospievajúcich žiakov v porovnaní so školským rokom 2018/2019 mal **stúpajúcu** tendenciu. **Dôvodom neprospievania žiakov** bola okrem slabého prospechu a ospravedlnenej absencie aj ich **neúčasť** na dištančnom vzdelávaní. Žiaci opakovali ročník aj v predchádzajúcich školských rokoch. Z celkového počtu 11 žiakov 5 plnili povinnú školskú dochádzku v neplnoorganizovanej škole viac ako päť rokov

(dvaja žiaci v 3. ročníku mali piaty rok školskej dochádzky, v 4. ročníku jedna žiačka šiesty, jeden žiak siedmy a jeden žiak ôsmy rok). Jedenkrát opakovali každý ročník 6 žiaci a súčasný 1. ročník 2 žiaci.

Graf 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

Úprava školského vzdelávacieho programu (ďalej ŠkVP)

Škola v plnom rozsahu postupovala pri výchove a vzdelávaní podľa **nezmeneného ŠkVP** pre primárne vzdelávanie. Úprava základného dokumentu školy v zmysle platných dodatkov sa neuskutočnila ani s ohľadom na pedagógmi (v dotazníku a v rozhovore) uvedené výrazné rozdiely a nedostatky vo vedomostiach a zručnostiach žiakov, ani z dôvodu možnosti zabezpečenia len asynchrónnej formy dištančného vzdelávania ako dôsledku nepriaznivého technického vybavenia žiakov z MRK, nízkej návratnosti pracovných listov a vedomiu o benevolentnom prístupe k plneniu si povinností. Zmena nenastala ani v úprave obsahových a výkonových požiadaviek vzdelávacích štandardov či **učebných osnov**, navýšenie hodín slovenského jazyka a literatúry o 2 hodiny v 2. ročníku sa v nich nepremietlo. Záznamy o obsahu prebraného učiva v triednych knihách nasvedčovali, že škola postupovala podľa pôvodných vzdelávacích štandardov, bez úprav v zmysle príslušných dodatkov k inovovanému štátnemu vzdelávaciemu programu (ďalej i-ŠVP) a redukcie rozsahu vzdelávania vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami. Uvedené zistenia potvrdila v rozhovore aj riaditeľka školy. Škola postupovala podľa rámcového **učebného plánu** i-ŠVP bez využitia možnosti presunu hodín v rámci 4-ročného vzdelávacieho obdobia na vyučovacie predmety, v ktorých mali žiaci výrazné nedostatky. Pozitívom bolo navýšenie počtu vyučovacích hodín v predmete slovenský jazyk a literatúra (2. ročník) v učebnom pláne o 2 voliteľné hodiny z dôvodu posilnenia čítania a rozvíjania čitateľských zručností žiakov vzhľadom na neplnohodnotné vzdelávanie počas epidemickej situácie a zavedenie informatiky od 1. ročníka v rozsahu jednej vyučovacej hodiny týždenne s cieľom rozvíjať ich digitálne spôsobilosti. Nastavený systém **organizácie vzdelávania** škola nezmenila. Blokované vyučovanie ani úprava dĺžky prestávok za účelom zaradenia pohybových aktivít neboli realizované. Vnútorň **systém kontroly a hodnotenia žiakov** vo vyučovacích predmetoch nebol modifikovaný, realizovala sa len zmena v ich celkovom hodnotení na základe usmernenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky formou slovného hodnotenia žiakov 1. ročníka a nehodnotenia výchovných predmetov a pracovného vyučovania v ročníkoch 2 – 4. Uvedená zmena nekorešpondovala so systémom hodnotenia deklarovaným v ŠkVP (nehodnotenie predmetov náboženská a etická výchova). Vo vlastných

kritériách hodnotenia žiakov neboli posilnené nástroje hodnotenia s formatívnym charakterom s dôrazom na ocenenie pokroku každého žiaka. V škole nere realizovali zasadnutia **pedagogickej rady**.

Systém opatrení zameraný na poskytovanie podpory ohrozeným skupinám žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie

Škola nepredložila žiaden dokument týkajúci sa systému opatrení so zameraním na poskytovanie podpory žiakom z MRK, zo SZP a iného etnického statusu, ktorí vzhľadom na podmienky nemali možnosť plnohodnotného zapájania sa do synchronnej formy dištančného vzdelávania. Výrazné nedostatky vo vedomostiach a schopnostiach žiakov zistené vo vyučovacích predmetoch hlavných vzdelávacích oblastí boli podľa vyjadrenia riaditeľky školy dôvodom opakovania ročníka s cieľom dôkladného osvojenia si učiva i vzhľadom na ich vzdelanostné nedostatky z predchádzajúceho školského roka 2019/2020.

Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že po nástupe na prezenčnú formu vzdelávania bola pozornosť prioritne venovaná hlavne zvládnutiu obsahu v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, čo nebolo možné posúdiť z dôvodu nepredloženia triednej knihy za školský rok 2020/2021. V školskom roku 2021/2022 zamerala prvý vyučovací mesiac pozornosť na opakovanie učiva z predchádzajúceho školského roka s cieľom dôkladného osvojenia a následného upevnenia vedomostí žiakov, čo potvrdzovali záznamy v triednych knihách. Za podporné stimuly aplikované počas vyučovacích hodín považovala individuálny prístup, rovesnícke učenie, vytváranie bezpečného vzdelávacieho prostredia a celkovej pohody žiakov, implementáciu aktivít podporujúcich sociálne učenie. Plnenie si školských povinností žiakmi cielene rozvíjala písaním domácich úloh po skončení vyučovania v čase čakania žiakov na dopravný prostriedok. Doučovanie, realizácia projektov Spolu múdrejší a Letná škola podľa vyjadrení riaditeľky školy v dotazníku a žiakov v riadenom rozhovore sa neuskutočnili. Interné alebo externé vzdelávanie zamerané na wellbeing žiakov či pedagógov neabsolvovala ani jedna z učiteliek.

Učitelia **podporovali učenie sa žiakov na vyučovacích hodinách** najmä uplatňovaním rovesníckeho učenia, individuálneho prístupu a **wellbeing žiakov** zaisťovali upevňovaním sociálneho a emocionálneho učenia. V rozhovore **orientovanom na podporu žiakov v čase mimo vyučovania** riaditeľka vyjadrila absenciu možnosti individuálne konzultovať problémy vo vzdelávaní žiakov so špeciálnym pedagógom. Zistené nedostatky vo vedomostiach žiakov postupne eliminovali po ich návrate do školy pravidelným opakovaním, prehľbovaním učiva a individuálnym/skupinovým doučovaním. Riaditeľka školy v rozhovore potvrdila zaangažovanosť zákonných zástupcov žiakov do spolupráce pri riešení vzdelávacích problémov ich detí. S terénnymi sociálnymi pracovníkmi a zamestnancami komunitných centier pri doučovaní žiakov zo SZP/MRK škola z dôvodu ich nepôsobenia v obci nekooperovala. Inkluzívny tím v záujme podpory žiakov vo vzdelávaní absentoval. **Wellbeing pedagógov** podporovaný nebol. Absentovalo vzdelávanie orientované na kreovanie sebadôvery učiteľov a zvládanie požiadaviek súvisiacich s dištančným vzdelávaním v domácom prostredí. Ako jedinou formu vzdelávacej aktivity v oblasti rozvíjania profesijných kompetencií uviedla riaditeľka školy samoštúdium.

Uplatňovanie **formatívneho hodnotenia** v edukačnom procese potvrdila v rovine rozhodne áno jedna učiteľka, druhá označila odpoveď v úrovni neviem posúdiť. Všetci žiaci v riadenom rozhovore sa zhodli, že ich učiteľka chváli. Dôvodom pochvaly boli pre polovicu z nich včasný príchod na vyučovanie, napísanie domácej úlohy, pomoc spolužiakom, pre štvrtinu žiakov disciplína na hodine. Tri štvrtiny žiakov doplnili svoje odpovede o udelenie pochvaly za dobré učenie sa, pekné písmo, kreslenie, hranie sa, matematiku, prírodovedu, uloženie si vecí

do školskej tašky. Rovnaký počet žiakov si myslel, že sa učia dobre, svoje odpovede nezdôvodnili. Len jeden žiak odpovedal záporne, čo zdôvodnil nedostatočným ovládaním slovenského jazyka.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Primárne vzdelávanie

Školská inšpekcia vykonala **20** hospitácií na vyučovacích hodinách predmetov slovenský jazyk a literatúra (6), anglický jazyk (4), matematika (4), prvouka (1), prírodoveda (2) a vlastiveda (3).

Učenie sa žiaka

Adekvátne **komunikačné spôsobilosti** s výnimkou žiaka, u ktorého bola zjavná komunikačná bariéra, prejavili žiaci vrátane žiakov z MRK na viac ako polovici hodín. Vyjadrovali sa prevažne plynule a pohotovo pri striedaní písomnej a verbálnej formy komunikácie, vzhľadom na vzdelávanie v triede so spojenými štyrmi ročníkmi. Rozvinutú slovnú zásobu a vecné logické vyjadrovanie prejavili pri práci s textom, opakovaní a precvičovaní vedomostí. Znalosť odbornej terminológie prezentovali najmä na hodinách matematiky (základné pojmy a znalosti v súvislosti s počtovými úkonmi, rovnicami, algoritmus riešenia slovných úloh), prírodovedy vo vzťahu k názvosloviu (živočíchy, biotopy) a vlastivedy (štátne symboly Slovenskej republiky). Na takmer polovici hodín komunikovali zväčša písomne, ak bol vytvorený priestor, vyjadrovali sa prevažne jednoslovnými odpoveďami s použitím nespisovných slov a nedostatkami v odbornej terminológii, ojedinele korigovaných učiteľkou a bez jej vyžadovania odpovede celou vetou. Verbálny prejav žiakov bol ovplyvnený jazykom príslušného etnika (rómsky) a čiastočne maďarským jazykom, čo bolo badateľné na hodinách slovenského jazyka a literatúry, na ktorých nie všetci chápali bežné príkazy a pokyny učiteľa, bol potrebný preklad. Komunikačná bariéra vo výslovnosti bola zreteľná na hodinách anglického jazyka. Väčšina žiakov mala problém s chápaním bežných príkazov a pokynov učiteľky, verbálne sa prejavili prezentovaním textov piesní, krátkych básní určených na memorovanie v sprievode zvukovej nahrávky. Ojedinele niektorí rozumeli jednoduchým otázkam učiteľky k obsahu textu, dokázali použiť osvojenú základnú slovnú zásobu, tvoriť vety na základe modelových viet, krátky dialóg. Väčšina mala problém so správou výslovnosťou. Občas sa žiaci nedokázali na hodinách súvisle vyjadrovať. Komunikačné zručnosti na väčšine hodín smerovali k efektívnej spolupráci medzi učiteľkou a žiakmi, pri vyjadrovaní sa k obsahu preberanej témy alebo názorov aj medzi žiakmi navzájom. V minimálnej miere boli rozvíjané ich digitálne spôsobilosti, žiaci na 2 hodinách vlastivedy vedeli vyhľadať informácie k učivu pomocou internetového prehliadača. **Kognitívne kompetencie** boli na väčšine hodín rozvíjané implementovaním úloh podporujúcich rozvoj nižších myšlienkových procesov i vzhľadom na učebný potenciál žiakov. Pri riešení úloh na zapamätanie a porozumenie žiaci zväčša preukázali osvojené vedomosti a zručnosti, ktoré dokázali prevažne správne reprodukovať v ústnej, písomnej a čiastočne i digitálnej forme komunikácie na takmer všetkých hodinách pri precvičovaní slovnej zásoby, gramatických javov v anglickom jazyku prostredníctvom piesní, zábavných úloh, počúvaním nahrávok z CD-nosičov, riešením krížovky, rovesníckym učením (matematika, slovenský jazyk a literatúra, vlastiveda) s častou pomocou a usmernením učiteľky, pretože nedokázali samostatne spájať poznatky s riešením daného problému. Zväčša porozumeli súvislému i nesúvislému textu a vedeli sa orientovať na mape, čítali s porozumením, odpovedali na otázky, pri vyhľadávaní kľúčových informácií explicitne vyjadrených v texte a vysvetlení neznámych pojmov potrebovali pomoc. Na väčšine hodín používali osvojené vedomosti v konkrétnej reálnej situácii prostredníctvom aplikačných úloh (imitovanie a používanie dialógov v reálnych situáciách, triedenie informácií pri tvorbe projektu). Možnosť rozvíjať vyššie myšlienkové procesy dostali len na 3 hodinách prvouky,

prírodovedy a 2 hodinách slovenského jazyka a literatúry. Žiaci analyzovali text a hľadali súvislosti medzi potrebami vtáctva v zimnom období k zabezpečeniu ich základných životných prejavov a závislosťou od pomoci ľudí alebo riešili analytickú úlohu s využitím triedenia a porovnávania obrázkov živočíchov podľa stanovených kritérií (prostredie, spôsob pohybu podľa stavby tela), väčšinou s výskytom chybovosti v ich riešení. Ojedinele boli využité hodnotiace úlohy, ale len niektorí žiaci dokázali vyvodiť charakter postáv a ich vzájomný vzťah na základe ich konania v príbehu a zaujať hodnotiace stanovisko k ich konaniu. Ojedinelé podnecovanie k rozvíjaniu kritického myslenia tvorivými úlohami na hodine slovenského jazyka a literatúry žiaci nevyužili, uprednostnili výber kolatívnej úlohy. Počas samostatnej práce preberali zodpovednosť za vlastné učenie sa, ale väčšinou niektorí žiaci potrebovali pomoc učiteľky pri riešení úloh. Väčšina žiakov si dokázala uvedomiť chybu a následne ju korigovať, niektorí reagovali až na upozornenie spolužiaka alebo učiteľky často s korekciou za pomoci iných. Na viac ako troch štvrtinách hodín nemali možnosť uplatniť sebahodnotenie, hodnotiť učebný výkon spolužiaka, len ojedinele na hodinách slovenského jazyka a literatúry žiaci dokázali posúdiť úspešnosť alebo neúspešnosť svojho výkonu alebo výkonov spolužiakov. Na hodinách anglického jazyka väčšina žiakov nepreukázala patričné hodnotiace kompetencie. Svoj proces učenia sa korigovali, prijali radu od učiteľky a hodnotenie rovesníkov. Zväčša vyjadrili názor prevažne pohotovo k obsahu preberanej témy na životné prostredie, stanovisko k biotopom živočíchov, dôležitosti kooperácie a poskytnutia vzájomnej pomoci, ale priestor na ich obhajobu a posúdenie väčšinou nemali vytvorený, na rozdielne hodnotové postoje a názory nereagovali odsudzujúco. Empatiu prejavovali na všetkých hodinách uplatňovaním ústretovej komunikácie akceptovaním rozdielnych názorov, vzájomnou pomocou vekovo mladším žiakom, ako aj žiakovi s komunikačnou bariérou, čím vytvárali optimálne vzťahy v triede. Vzhľadom na prítomnosť len jedného žiaka 2. a 3. ročníka sa rozvíjanie sociálnych kompetencií nedalo posúdiť, partnerská činnosť vo dvojici v 4. ročníku alebo v skupine nebola učiteľkou podporovaná.

Vyučovanie učiteľa

Učiteľka na väčšine hodín nestanovila výchovno-vzdelávacie **ciele vyučovania**, boli zúžené len na opis činnosti alebo obsahu preberanej učebnej témy a neoverovala stanovené zámery výchovno-vzdelávacieho procesu. **Podporné stimuly** pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka boli aplikované iba ojedinele (na štyroch hodinách) individuálnym prístupom učiteľky, rovesníckym učením, zadávaním úloh s rozdielnou náročnosťou, prispôbením času na ich riešenie najmä na hodinách slovenského jazyka a literatúry, matematiky, sporadicky poskytnutím predĺženého výkladu. Na prevažnej väčšine hodín nebola využitá diferenciácia úloh vzhľadom na učebný potenciál žiakov, pracovné tempo, komunikačnú bariéru jedného žiaka, učebný štýl. Podmienky pre inkluzívne vzdelávanie neboli vytvorené na väčšine hodín pre absenciu kooperatívneho vyučovania, partnerskej činnosti v tíme, vo dvojici, pravidelného hodnotenia a sebahodnotenia, vzájomného hodnotenia žiakov založenom na reflexii a sebareflexii, konštruktívnej a vecnej spätnej väzby, oceňovania aj malého úspechu a pokroku žiakov. Vo vzťahu k žiakom 1. ročníka sa vyskytla podpora tútorstva a pomoci starších žiakov či akceptovanie prekladu zadania a inštrukcií žiakovi s komunikačnou bariérou do maďarského jazyka. Na polovici hodín efektívne využívala učebné pomôcky na zvýšenie názornosti vyučovania, vrátane auditívnych didaktických pomôcok a informačno-komunikačných technológií (ďalej IKT). Optimálne striedanie priamej a nepriamej činnosti žiakov v spojených ročníkoch i napriek ojedinelej implementácii inovatívnych foriem a metód ako aj absencii uplatnenia čitateľských stratégií zabezpečilo aplikáciu **efektívnych stratégií vyučovania**. Pozitívom na hodine prírodovedy bolo využitie brainstormingu a na hodinách slovenského

jazyka a literatúry, vlastivedy a matematiky integrovanie rovesníckeho učenia, čo podporovalo aktívne činnostné učenie sa žiakov. Neodbornosť vyučovania anglického jazyka sa prejavila v nesprávnom vysvetlení gramatickej stavby vety, gramatických pravidiel, ako aj v samotnej výslovnosti. **Primeraná pracovná atmosféra** s podporou pozitívnych vzťahov medzi žiakmi, dôrazom na vzájomnú pomoc, tútorstvo vekovo mladším spolužiakom, spoluprácu a toleranciu viedla k pocitu istoty a spokojnosti žiakov na všetkých hodinách. **Formatívne hodnotenie** bolo aplikované len na dvoch hodinách slovenského jazyka a literatúry, na ostatných prevládalo holistické hodnotenie. Učiteľka neuplatnila hodnotenie klasifikačnými stupňami s výnimkou dvoch hodín slovenského jazyka a literatúry, s poukázaním na pozitíva a negatíva v odpovediach žiakov.

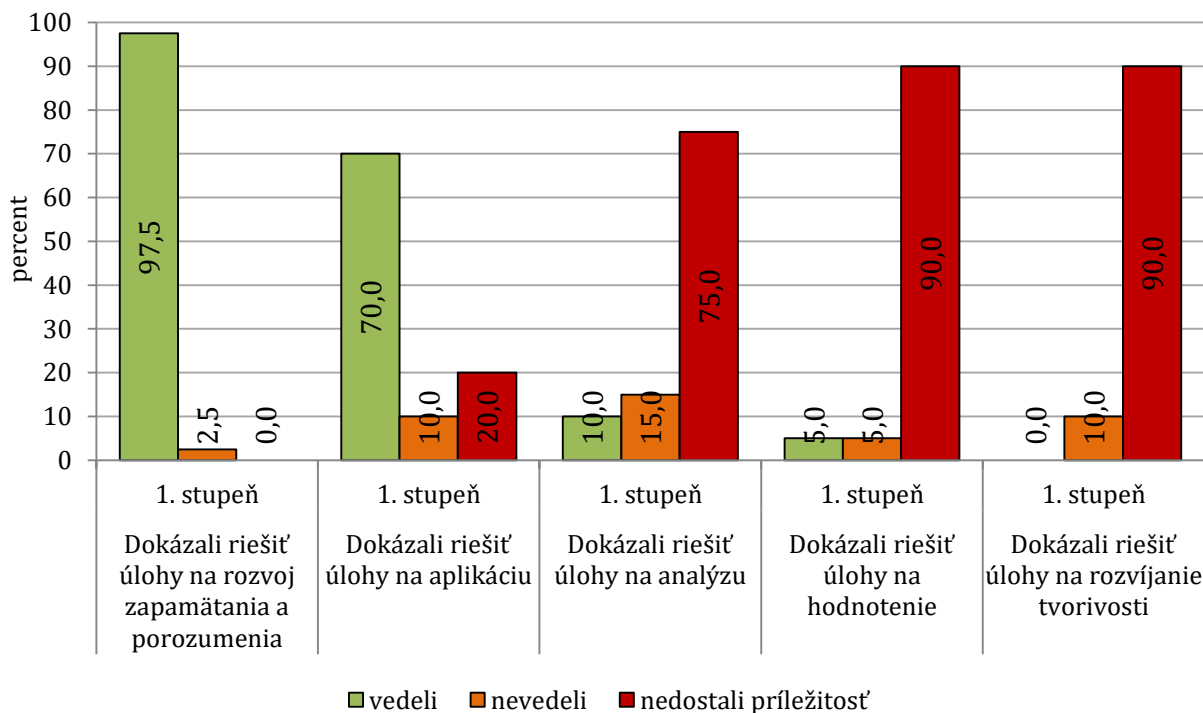
Výrazné pozitíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín

- striedanie priamej a nepriamej činnosti žiakov v spojenej triede so štyrmi ročníkmi,
- podpora emocionálneho učenia sa žiakov s dôrazom na pomoc a ich celkovú pohodu vo vzdelávacom prostredí.

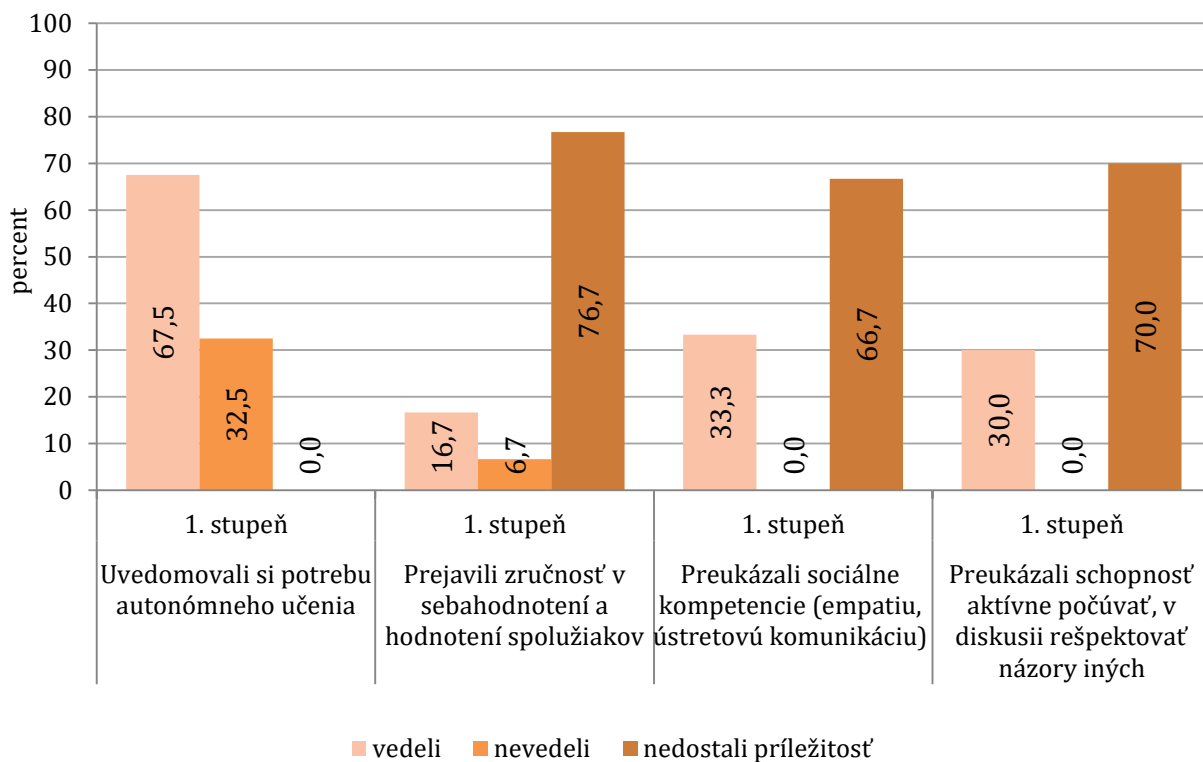
Výrazné negatíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín

- nedostatočné rozvíjanie sebahodnotiacich a sebaregulačných zručností žiakov;
- neuplatňovanie partnerskej činnosti vo dvojici alebo v skupine;
- ojedinelé uplatňovanie diferencovaných úloh vzhľadom na učebný potenciál a pracovné tempo žiakov;
- nízka aplikácia úloh na podporu rozvíjania vyšších myšlienkových procesov;
- absencia formatívneho hodnotenia s dôrazom na výkon a pokrok žiakov.

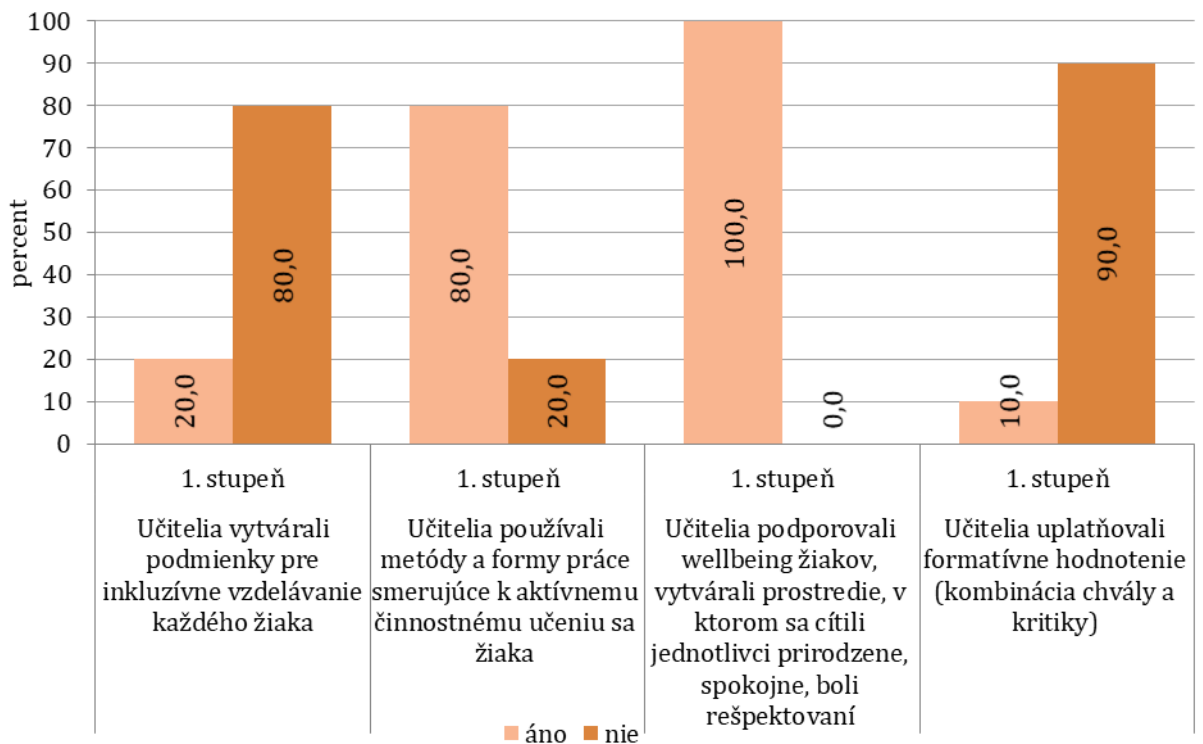
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

V škole napriek **zisteniam z diagnostiky** vedomostí a zručností žiakov po návrate k prezenčnej forme vzdelávania **nebola** vykonaná **revízia ŠkVP**. Zistené výrazné nedostatky vo vedomostiach žiakov v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk postupne eliminovali po ich návrate do školy pravidelným opakovaním, prehlbovaním učiva a individuálnym/skupinovým doučovaním, čo v riadenom rozhovore potvrdila polovica opýtaných žiakov a v dotazníku jedna učiteľka v rovine rozhodne áno. Podpora učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách bola podľa vyjadrenia učiteľky kontrolovaných vyučovacích predmetov (v rovine rozhodne áno) zaistená uplatňovaním inovatívnych foriem a metód vyučovania, čo preukázali zistenia z priameho pozorovania výchovno-vzdelávacieho procesu školskou inšpekciou najmä striedaním priamej a nepriamej činnosti so žiakmi, ojedinele aplikáciou brainstormingu a rovesníckeho učenia. Uvedenú skutočnosť v riadenom rozhovore potvrdila len viac ako tretina žiakov s poukázaním najmä na prácu s počítačom, minimálne činnosť v skupine. Názory učiteliek a žiakov sa nezhodli v oblasti integrovania rôznych výukových aplikácií na hodinách, učiteľky sa v dotazníku vyjadrili v úrovni skôr nie, kým tri štvrtiny žiakov potvrdili prácu s počítačom. Na hospitovaných hodinách boli využívané prostriedky IKT viac na zabezpečenie názornosti, menej na využívanie žiakmi. Uplatňovanie špecifických pedagogických intervencií uvedených jednou učiteľkou sa vo vyučovacom procese výrazne nepotvrdilo, na hodinách neboli aplikované zážitkové učenie, učenie hrou, sporadicky bol použitý predĺžený výklad. Polovica opýtaných žiakov poukázala na faktory dôležité z hľadiska ich uplatňovania - prístup učiteľky a jej pomoc pri písaní domácich úloh, všetci sa zhodli na motivačnom faktore v podobe postoja a povzbudenia učiteľky nehodnotením ich nedostatočných vedomostí klasifikačným stupňom. Kompenzácia rozdielov v učebnom potenciáli, štýle a tempe žiakov podľa ich individuálnych potrieb formou diferencovania úloh bola na hodinách ojedinelá, nezhodovala sa s vyjadrením oboch učiteliek v dotazníku. Rozvíjanie sebahodnotiacich zručností a vytváranie priestoru na hodnotenia výkonu spolužiaka vyjadrili obe učiteľky v rovine skôr áno, čo nepreukázali zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu na prevažnej väčšine hodín. Sporadicky zaradované rovesnícke učenie uviedli aj žiaci v riadenom rozhovore, nekorešpondovalo s vyjadrením oboch učiteliek. V škole nepôsobil pedagogický asistent, na čo poukázali učiteľky aj žiaci.

Wellbeing žiakov zaisťovali v škole tvorbou bezpečného vzdelávacieho prostredia s podporou pozitívnych vzťahov v triede, sociálnej kontroly postojov a pravidiel správania sa, potvrdili ho vyjadrenia žiakov o ich radoch z návštevy školy z dôvodu kladného vzťahu k učiteľke, prítomnosti kamarátov v škole, tri štvrtiny žiakov aj z pozitívneho prístupu k učeniu a dostupnosti školských pomôcok (zošity, učebnice, písacie potreby, papiere na kreslenie). Proces sociálnej interakcie podľa vyjadrenia učiteliek posilňovali zaradovaním rôznych aktivít podporujúcich sociálne učenie, prosociálne správanie žiakov bez znakov hostilného správania a súperenia bolo zreteľné aj na hospitovaných hodinách. Z dôvodu nízkeho počtu žiakov a neaplikovania partnerskej činnosti vo dvojici či v skupine nebolo možné posúdiť prejavy kooperatívneho správania sa žiakov, na čo poukázali aj tri štvrtiny žiakov v riadenom rozhovore. Odlišné vyjadrenie učiteliek (skôr áno – rozhodne nie) o realizácii triednych aktivít orientovaných na obnovenie a upevnenie vzťahov v rovesníckych skupinách ako aj programov primárnej prevencie rizikového správania žiakov súviselo s pozíciou jednej z nich ako učiteľky na čiastočný úväzok bez triednictva. Len tretina opýtaných žiakov vnímala pomoc kamarátovi pri písaní domácich úloh, pochvalu učiteľky za pomoc spolužiakom pri učení a spoločné aktivity (hranie futbalu, stolného tenisu) počas prestávok ako súvislosť s upevňovaním vzťahov medzi rovesníkmi.

Podpora žiakov v čase mimo vyučovania bola ovplyvnená absenciou inkluzívneho tímu vrátane pozície školského špeciálneho pedagóga, pôsobenia komunitného centra v obci, na čo poukázali obe učiteľky a všetci žiaci v riadenom rozhovore. Pri edukácii ohrozených skupín žiakov nevyužívali pomoc odborných zamestnancov poradenských zariadení. Škola sa nezapojila ani do projektov Spolu múdrejší a Letná škola. Jediným opatrením realizovaným v danej oblasti bolo podľa vyjadrenia jednej učiteľky a polovice žiakov individuálne doučovanie v školskom prostredí. Zaangažovanosť zákonných zástupcov žiakov do spolupráce pri riešení vzdelávacích problémov potvrdili obe učiteľky a tri štvrtiny žiakov.

Systém opatrení zameraný **na skvalitnenie činnosti a vzdelávania pedagogických zamestnancov** bol najslabším článkom, čo poukázali výsledky dotazníka zadaného učiteľkám školy. Absentovalo vzdelávanie orientované na posilňovanie sebadôvery učiteľov a zvládanie požiadaviek i náporu v súvislosti s dištančným vzdelávaním a eliminovaním nedostatkov vo vedomostiach a zručnostiach žiakov po ich nástupe na prezenčnú formu edukácie. Pozornosť sa nevenovala ani podpore wellbeingu pedagógov či ich externému alebo internému vzdelávaniu so zameraním na činnosť a edukáciu ohrozených skupín žiakov. V rozhovore riaditeľka školy uviedla samoštúdium ako jedinou formu vzdelávacej aktivity v oblasti rozvíjania profesijných kompetencií pedagógov. Pomoc a spolupráca sa rozvíjala jedine medzi kolegyňami odovzďávaním skúseností a poznatkov i z dôvodu chýbajúceho komunitného centra a inkluzívneho tímu.

Napriek absencii spracovaného systému opatrení v škole realizovaná podpora žiakov počas vyučovacích hodín s akcentom na wellbeing všetkých žiakov čiastočne napomáhala minimalizovať dôsledky sociálnej izolácie a neplnohodnotného dištančného vzdelávania. Ke eliminovaniu rozdielov vo vedomostnej úrovni žiakov nevedli opatrenia vo forme doučovania ani primárne zameranie na hlavné predmety vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami. Chýbajúci priamy kontakt s pedagogickými zamestnancami najmä žiakov z MRK a zo SZP, ich slabý záujem o učenie a nedostatočná domáca príprava, podľa vyjadrenia riaditeľky školy, boli jedným z dôvodov ich nedostatočne osvojených poznatkov. V snahe vyrovnania rozdielov a zabezpečenia kontinuity ich ďalšieho vzdelávania žiaci opakovali ročník s cieľom dôkladného osvojenia si učiva. Možnosť úpravy obsahu učiva alebo učebného plánu v zmysle dodatkov k i-ŠVP ako prostriedku ke eliminovaniu rozdielov vedomostnej úrovne žiakov vzhľadom na neplnohodnotné dištančné vzdelávanie riaditeľka školy nevyužila.

1.3 INÉ ZISTENIA

V ŠkVP absentovali vlastné poznámky ku učebnému plánu, rozpracovanie Národného štandardu finančnej gramotnosti, aktualizovanie prierezových tém (nesprávny názov Ochrana života a zdravia, navyše uvádzané témy Tvorba projektu a prezenčné zručnosti, Vlastenecká výchova, Primárna prevencia sociálno -patologických javov, neúplnosť názvov – Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, Regionálna výchova a ľudová kultúra) v zmysle i-ŠVP. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov v ŠkVP bol neúplne rozpracovaný. Absentovalo uvedenie slovného hodnotenia žiakov 1. ročníka, kritérií hodnotenia ústnych a písomných skúšok, projektov. Nebol dodržaný počet diktátov a stupnica ich hodnotenia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Uvádzaný bol neplatný metodický pokyn na hodnotenie žiakov, nesúlad sa vyskytol v ich deklarovanom a reálnom hodnotení (nehodnotenie všetkých výchovných predmetov a pracovného vyučovania). Formálnym nedostatkom bolo uvedenie postupu v hodnotení žiakov vo vyučovacom predmete prírodoveda (4. ročník) podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a súčasne podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

Neboli stanovené osobitosti a špecifiká vzdelávania žiakov z MRK vzhľadom na ich edukáciu v škole. Prevládali nedostatky v odbornej terminológii (názov poradenského zariadenia, telesnej a športovej výchovy, pracovník, deklarovanie nepotrebnosti výchovného poradcu v škole vzhľadom na nízky počet žiakov). S výnimkou predmetu pracovné vyučovanie boli pre všetky vyučovacie predmety predložené učebné osnovy, ktoré svojím obsahom nekorešpondovali s výkonovými a obsahovými požiadavkami vzdelávacích štandardov i-ŠVP. Stanovený rozsah v učebných osnovách prvouky (2. ročník), vlastivedy (4. ročník) a výtvarnej výchovy (3. a 4. ročník) nezodpovedal rozsahu určenému v učebnom pláne ŠkVP. Učebné osnovy informatiky (1. a 2. ročník) neboli rozpracované na základe výberu obsahových a výkonových štandardov pre príslušné ročníky. Záznamy o prebranom učive v predmetoch prvouka a prírodoveda sa viedli podľa názvov tém v pracovných učebniciach alebo v nesúlade s obsahovým štandardom (napr. 2. ročník – Idú Vianoce, Mikuláš, Záchrana ľudského života, 3. ročník – Vnímame zmyslami, V ľadovom zrkadle).

Získanie kompetentných informácií zo správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach znemožňovala nepresnosť ich údajov ako dôsledku niekoľkoročného prepisu správ (napr. údaj o počte zapísaných žiakov k 30. 06. 2010, rovnaký počet vymeškaných hodín a priemer na žiaka bez ohľadu na iný počet žiakov v škole za obdobie dvoch školských rokov, určenie cieľov na školský rok 2010/2011). V uvedenej správe bol deklarován postup školy podľa neplatných dokumentov (napr. učebný plán z roku 2003, metodický pokyn na hodnotenie žiakov z roku 2009).

Súčasťou katalógového listu žiakov 1. ročníka, ktorí boli slovné hodnotení, nebola príloha (357 alebo 378).

Dĺžka obedňajšej prestávky bola skrátená na 15 minút.

Riaditeľka školy bola poverená výkonom funkcie od 01. 09. 2021. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy príčinou jej poverenia bola neúspešnosť realizácie výberového konania z dôvodu nezájmu kandidátov na miesto riaditeľa školy.

Poverená riaditeľka školy vyučovala 21 hodín a v čase po vyučovaní zabezpečovala dozor nad žiakmi čakajúcimi na dopravný prostriedok.

2 ZÁVERY

Škola nevykonala revíziu ŠkVP, čím sa **nezabezpečila** nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi a zároveň **nereflektovala** zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

V škole uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese **čistočne napomáhal** odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- nastavenie systému účinných opatrení vzhľadom na zistenia z diagnostiky žiakov a využívanie možností úpravy obsahových požiadaviek vzdelávacích štandardov, redukcie obsahu učiva a úprav učebného plánu v zmysle dodatkov k štátnemu vzdelávacieho programu;
- spolupráca s poradenskými zariadeniami v regióne v oblasti vzdelávania ohrozených skupín žiakov, podpora interného a externého vzdelávania pedagogických zamestnancov.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) (absencia vlastných poznámok k učebnému plánu, nesúlad výkonových a obsahových požiadaviek v učebných osnovách matematiky, prvouky, prírodovedy, slovenského jazyka a literatúry, vlastivedy, telesnej a športovej výchovy, výtvarnej a hudobnej výchovy so vzdelávacími štandardami inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, nedodržanie počtu diktátov a stupnice ich hodnotenia v predmete slovenský jazyk a literatúra);
2. § 9 ods. 6 školského zákona (nerozpracovanie obsahových štandardov v učebných osnovách prvouky (2. ročník), vlastivedy (4. ročník) a výtvarnej výchovy (3. a 4. ročník) podľa učebného plánu školského vzdelávacieho programu, učebných osnov informatiky – 1. a 2. ročník na základe výberu obsahových a výkonových štandardov pre príslušné ročníky);
3. § 4 ods. 1 vyhlášky č. 320/2008 o základnej škole v znení neskorších predpisov (neustanovenie pedagogickej rady);
4. § 6 ods. 5 vyhlášky č. 320/2008 o základnej škole v znení neskorších predpisov (nedodržanie dĺžky obedňajšej prestávky).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- doplniť do školského vzdelávacieho programu osobitosti a špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov z marginalizovanej rómskej komunity;
- aktualizovať v školskom vzdelávacom programe prierezové témy a rozpracovať finančnú gramotnosť v zmysle poslednej verzie Národného štandardu finančnej gramotnosti;
- doplniť a aktualizovať informácie o hodnotení žiakov, rozpracovať systém hodnotenia na podmienky školy;
- implementovať do výchovno-vzdelávacieho procesu úlohy podporujúce rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov, zaraďovať diferencované úlohy vzhľadom na rozdielny učebný potenciál a pracovné tempo žiakov, podporovať na vyučovacích hodinách konštruktívnu diskusiu, kooperáciu v skupinách alebo vo dvojiciach, rozvíjanie sebahodnotiacich a hodnotiacich zručností žiakov;
- zamerať interné vzdelávanie pedagógov na rozvíjanie osvojených a získanie nových profesijných kompetencií v oblasti činnosti s ohrozenými skupinami žiakov.

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 07. 03. 2022 **prijatť konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa školského vzdelávacieho programu, učebných osnov a dĺžky obedňajšej prestávky.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Nitra v termíne do 20. 09. 2022.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program „Škola, kam chodím rád“ pre primárne vzdelávanie;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020, 2020/2021;
3. správa o realizácii školského vzdelávacieho programu počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školskom roku 2019/2020;
4. hodnotiaci tabuľka za školský rok 2018/2019;
5. triedne knihy, triedne výkazy a katalógové listy žiakov (školský rok 2021/2022);
6. správy z diagnostických vyšetrení;
7. rozvrh hodín triedy, učiteľov;
8. informačný dotazník riaditeľa školy;
9. dotazník pre učiteľov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Miroslava Adamcová

Dňa: 11. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Miroslava Adamcová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Hruškárová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 21. 02. 2022 v Nitre

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Miroslava Adamcová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Hruškárová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Gabriela Hruškárová, poverená riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Miroslava Adamcová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti